



B9-0503/2022 }  
B9-0504/2022 }  
B9-0509/2022 }  
B9-0518/2022 }  
B9-0519/2022 }  
B9-0520/2022 } RC1

22.11.2022

# KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) és (4) bekezdésével összhangban benyújtva

amely a következő állásfoglalási indítványok helyébe lép:

B9-0503/2022 (The Left)

B9-0504/2022 (PPE)

B9-0509/2022 (Renew)

B9-0518/2022 (ECR)

B9-0519/2022 (Verts/ALE)

B9-0520/2022 (S&D)

az állattenyésztés és a nagyragadozók európai védelméről  
(2022/2952(RSP))

**Herbert Dorfmann, Norbert Lins, Daniel Buda, Alexander Bernhuber**

az PPE képviselőcsoport nevében

**Clara Aguilera, César Luena**

az S&D képviselőcsoport nevében

RC\1267672HU.docx

PE737.706v01-00 }  
PE737.707v01-00 }  
PE738.835v01-00 }  
PE738.844v01-00 }  
PE738.845v01-00 }  
PE738.846v01-00 } RC1

**Ulrike Müller, Róza Thun und Hohenstein**

a Renew képviselőcsoport nevében

**Thomas Waitz**

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

**Bert-Jan Ruissen**

az ECR képviselőcsoport nevében

**Anja Hazekamp**

a Baloldal képviselőcsoport nevében

**Az Európai Parlament állásfoglalása az állattenyésztés és a nagyragadozók európai védelméről  
(2022/2952(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),
  - tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2021. június 9-i állásfoglalására<sup>1</sup>,
  - tekintettel a természetre, az emberekre és a gazdaságra vonatkozó cselekvési tervről szóló, 2017. november 15-i állásfoglalására<sup>2</sup>,
  - tekintettel a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelvre (a továbbiakban: élőhelyvédelmi irányelv)<sup>3</sup>,
  - tekintettel az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről szóló egyezményre (a továbbiakban: Berni Egyezmény)<sup>4</sup>,
  - tekintettel a Bizottság Célravezető és hatásos szabályozás programjára (REFIT),
  - tekintettel az „Útmutató dokumentum a közösségi jelentőségű állatfajoknak az élőhelyvédelmi irányelv szerinti szigorú védelméről” című 2021. október 12-i bizottsági közleményre (C(2021)7301),
  - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel Európa számos részén egyes nagyragadozók – így különösen a farkasok és a medvék, amelyek hosszú ideje nem mutatkoztak ezeken a területeken – elterjedési területe bővül vagy újraterlepednek, ami az emberi tevékenységekkel való konfliktusokat eredményez, különösen ami a juhok és szarvasmarhák külterjes legeltetését illeti; mivel a legeltető állattenyésztők számára jelentős költségeket okoz a nyájukat elorzó ragadozók tevékenysége, valamint a tagállamok és a régiók között jelentős különbségek vannak a mezőgazdasági termelők támogatását célzó intézkedések – és egyes esetekben ezek hiánya –, valamint a kompenzációra és az alkalmazkodásra rendelkezésre bocsátott állami források tekintetében;
- B. mivel az olyan jogalkotási intézkedések, mint az élőhelyvédelmi irányelv és nemzetközi szerződések, így a Berni Egyezmény, hozzájárultak a nagyragadozók, köztük a farkas, a barnamedve, a hiúz és a rozsomák populációinak helyreállításához; mivel a 2012-ben a

<sup>1</sup> HL C 67., 2022.2.8., 25. o.

<sup>2</sup> HL C 356., 2018.10.4., 38. o.

<sup>3</sup> HL L 206., 1992.7.22, 7. o.

<sup>4</sup> HL L 38., 1982.2.10, 3. o.

kontinentális Európában a nagyragadozók között a hiúzok száma elérte 9 000-et, a barnamedvék száma a 17 000-et, a rozsomákok száma az 1 250-et, a farkasok száma pedig a 12 000-et; mivel egy 2018-ban elvégzett értékelés szerint a farkasok száma az elmúlt 10 évben jelentősen, 17 000-re nőtt<sup>5</sup>, míg más fajok száma hasonló maradt; mivel továbbá a rendelkezésre álló legjobb adatok alapján 2022-ben az EU-27-ben a farkasok teljes száma valószínűleg 19 000 körül lesz, és a földrajzi értelemben vett Európában valószínűleg meghaladja a 21 500-at<sup>6</sup>; mivel a farkasok európai védettségi helyzetének 2022-es értékelése szerint a farkasok (*Canis lupus*) európai elterjedési területe az elmúlt 10 évben több mint 25%-kal nőtt<sup>7</sup>; mivel a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) 9 farkaspopulációból 3-at, 10 barnamedve-populációból 3-at és 11 hiúzpulációból 3-at a legkevésbé veszélyeztetettnek minősített Európában; mivel továbbra is veszélyeztetett mindkét európai rozsomákpuláció, és az ibériai hiúz is;

- C. mivel a növekvő farkaspuláció állatállomány elleni támadásainak negatív hatása növekszik; mivel a farkasok egyre gyakrabban kerülnek az emberek közvetlen közelébe, különösen a sűrűn lakott területeken;
- D. mivel Európában a nagyragadozók legtöbb populációja határokon átnyúló; mivel az egyes populációk különböző országok széles földrajzi területeit fedhetik le az EU-n belül és kívül, ami azt eredményezheti, hogy ugyanazon populáció az egyik régióban kedvező védettségi állapotúnak, míg egy szomszédos régióban szigorú védelemre szorulónak minősülhet;
- E. mivel a megfigyelési megközelítések nagyon eltérőek, ami a nagyragadozók populációinak szintjére vonatkozó adatok következtlen minőségét és mennyiségét eredményezi;
- F. mivel a LIFE program már számos olyan projektet finanszírozott, amely a vadon élő állatokkal kapcsolatos konfliktusok enyhítésére és a nagyragadozókkal való hosszú távú együttélés előmozdítására irányult; mivel 1992 és 2019 között a LIFE program keretében évente átlagosan 3,6 millió eurót költöttek a nagyragadozókkal kapcsolatos kárenyhítési intézkedésekre összpontosító projektekre, és további 36 millió eurót ítéltek oda folyamatban lévő projektekre, amelyek kontextusspecifikus iránymutatást nyújtanak olyan enyhítő intézkedések hatékonyságáról, mint például a villanypásztor, az aktív pásztorkodás és a pásztorkutyák használata az EU számos különböző régiójában; mivel további projektekre van szükség a régiókban és olyan nagyragadozó fajokkal kapcsolatban, amelyekkel még nem foglalkoztak;

<sup>5</sup> A Természetvédelmi Világszövetség vörös listája, „[Canis lupus \(Grey Wolf\)](#)” (farkas), hozzáférés: 2022. november 23.

<sup>6</sup> A nagyragadozókkal kapcsolatos európai kezdeményezés – A Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) fajok túlélésével foglalkozó bizottságának az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről szóló egyezmény állandó bizottságához rendelt szakértői csoportja, „[Assessment of the conservation status of the Wolf \(\*Canis lupus\*\) in Europe](#)” (A farkas (*Canis lupus*) védettségi helyzetének értékelése Európában), 2022. szeptember 2.

<sup>7</sup> <https://rm.coe.int/inf45e-2022-wolf-assessment-bern-convention-2791-5979-4182-1-2/1680a7fa47> Idem, p. 2.

- G. mivel (a bevezetett intézkedésektől és azok hatékonyságától függően) a háziasított állatfajokat – különösen a legelőkön és a szabadtéri legeltetési rendszerekben tartott állatokat – a nagyragadozók növekvő jelenléte miatt nagyobb mértékben fenyegetik ragadozók; mivel ez különösen igaz a hegyvidéki és ritkán lakott régiókban, ahol legeltetésre van szükség ezen elsődleges fontosságú élőhelyek megőrzéséhez; mivel egyes sűrűn lakott területeken, ahol kevés a természetes zsákmányállat a nagyragadozók számára, a háziasított állatok esetében is nagyobb a kockázat;
- H. mivel a közvélemény nagyragadozókkal kapcsolatos vélekedése igen eltérő az egyes országokban és érdekcsoportok között, különösen azokban a régiókban, ahol a nagyragadozók hosszabb ideje nincsenek jelen; mivel a támadásoktól való félelem és a hatóságok általi, a károk elkerülését célzó megfelelő támogatás hiánya védett fajok tiltott leöléséhez vezethet;
- I. mivel a nagyragadozók támadásainak leginkább kitett juh- és kecskeágazat már évtizedek óta gazdasági nyomás alatt áll szélesebb körű társadalmi-gazdasági okok miatt; mivel ez a sérülékeny ágazat környezeti hozzáadott értéket biztosíthat a külterjes legeltetés révén, azáltal, hogy hozzájárul a biológiai sokféleség fenntartásához a nyílt tájakon számos, hátrányos természeti adottságú vagy alacsony termőképességű területen, például az alpesi legelőkön, és azáltal, hogy segít leküzdeni olyan jelenségeket, mint például az erózió és az erdőtüzek;
- J. mivel a hagyományos alpesi legelőket és réti legeltetési rendszereket egyre inkább feladják a környezeti, mezőgazdasági és társadalmi-gazdasági kihívások eredményeképpen;
- K. mivel egyes uniós régiókban a LIFE-projektek a nagyragadozók által okozott károk csökkentésének sikeres módszereiként számoltak be az együttélésből eredő konfliktusok elkerülését célzó megelőző intézkedésekről; mivel azonban ezen intézkedések hatékonyságát befolyásolhatják a földrajzi körülmények és a helyi adottságok; mivel ezek az intézkedések a mezőgazdasági termelők számára a munkateher és a költségek növekedéséhez vezethetnek, különösen azokban a régiókban, ahol a nagyragadozók visszatérnek vagy terjeszkednek; mivel az együttélésből fakadó konfliktusok elkerülésére irányuló megelőző intézkedések kombinálhatók a hatékonyság növelése érdekében; mivel a nemzeti szinten szabályozott kártérítések eltérnek az EU-n belül, és nem mindig biztosítják az elszenvedett károk teljes körű megtérítését;
- L. mivel a háziasított állatok nagyragadozók támadásai miatti elvesztése és megsebesülése nemcsak gazdasági kárt okoz a mezőgazdasági termelőknek és a tenyésztőknek, hanem jelentős érzelmi következményekkel is jár a tulajdonosok számára;
- M. mivel Európában évszázadok óta alkalmazták az állatállomány ragadozókkal szembeni magas szintű védelmét biztosító hagyományos állattenyésztési gyakorlatokat, mint például pásztorok alkalmazását, pásztorokuttyák használatát és az éjszakai beteretést a legeltetett állatállomány közvetlen és folyamatos felügyeletének biztosítása érdekében, ám ezekkel fokozatosan felhagytak, mivel nagymértékben csökkent a ragadozók általi támadások száma; mivel egyes régiókban nehéznek bizonyulhat e régi gyakorlatokhoz

való teljes körű visszatérés a földhasználatnak a mezőgazdasági területeken alkalmazott multifunkcionálisabb megközelítéssel történő megváltozása, a turizmus megnövekedett jelentősége és az EU-ban a gazdálkodásra nehezedő jelenlegi társadalmi-gazdasági nyomás miatt, amit a mezőgazdasági termelők számának jelentős csökkenése és az átlagos szint alatti bérek jellemeznek; mivel innovatív megoldásokat kell találni annak érdekében, hogy a modern gazdálkodás hozzájárjon a farkasok jelenlétéhez;

- N. mivel a nagyragadozók és az állattenyésztés konstruktív együttélésére van szükség, ami egyrészt a nagyragadozók védettségi állapotának további kedvező alakulását jelentené, miközben a mezőgazdasági termelők megkapnák a haszonállatok elleni támadások kezeléséhez és megelőzéséhez szükséges eszközöket és elegendő finanszírozást; mivel minden gazdálkodási döntésnek a tudományon és megbízható adatokon kell alapulnia, és figyelembe kell vennie az ökológiai, társadalmi és gazdasági szempontokat; mivel további megbeszélésekre lesz szükség az érdekelt felek és a mezőgazdasági termelők között azokon a területeken, ahol a nagyragadozók évtizedek óta nincsenek jelen, és további erőfeszítésekre lesz szükség a bevált gyakorlatok megosztása terén a megelőző intézkedések alkalmazásának támogatása és a finanszírozáshoz való hozzáférés érdekében; mivel a nagyragadozók fokozott jelenléte pozitív hatással lehet az ökoszisztéma működésére és ellenálló képességére, a biológiai sokféleség megőrzésére és az ökológiai folyamatokra, hozzájárulva többek között a vadon élő patás állatok populációinak szabályozásához; kiemeli továbbá, hogy különösen a nemzeti parkokban a nagyragadozók jelenléte hozzájárul az erdők rekreációs értékéhez és az egyre növekvő természet alapú turizmushoz<sup>8</sup>;
- O. mivel 2021 októberében a Bizottság új iránymutatást adott ki az állatfajok – köztük a farkasok – élőhelyvédelmi irányelv szerinti szigorú védelméről, amelynek célja, hogy segítse az uniós tagállamokat az élőhelyvédelmi irányelv helyszíni végrehajtásának javításában, és különösen annak biztosítása érdekében, hogy teljes körűen, egyértelműen és pontosan ültessék át az élőhelyvédelmi irányelv 16. cikkét;
1. tudomásul veszi a biológiai sokféleséggel kapcsolatos politikák pozitív eredményeit a nagyragadozó fajok helyreállítása tekintetében az EU-ban, és tudomásul veszi azok hatását az ökoszisztéma működésére és ellenálló képességére, a biológiai sokféleség megőrzésére és az ökológiai folyamatokra, valamint az állattenyésztésre; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy biztosítsák az emberek, az állatállomány és a nagyragadozók kiegyensúlyozott együttélését, különösen a vidéki területeken, és hangsúlyozza, hogy el kell ismerni, hogy bizonyos fajok populációinak változásai számos környezeti, mezőgazdasági és társadalmi-gazdasági kihíváshoz vezethetnek; elismeri, hogy az élőhelyvédelmi irányelv 2. cikkének (3) bekezdése már tartalmazza az e szinergiák és kompromisszumok hatékony kezeléséhez és igazgatásához szükséges rugalmasságot, és a célnak megfelelőnek minősül; megjegyzi, hogy ezeket a rugalmassági lehetőségeket tovább kell vizsgálni;
2. felhívja a Bizottságot, hogy tudományos bizonyítékok alapján folytassa a fajok kedvező

<sup>8</sup> Európai Bizottság, „[Guidelines for Population Level Management Plans for Large Carnivores](#)” (Iránymutatások a nagyragadozókra vonatkozó népességi szintű gazdálkodási tervekhez), hozzáférés: 2022. november 23.

védettségi állapotának elérése terén elért haladás értékelését annak érdekében, hogy megfelelően fel lehessen mérni és nyomon lehessen követni a nagyragadozók populációjának kiterjedését és méretét, beleértve a természetre és a biológiai sokféleségre gyakorolt hatásukat is; hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a fajok határokon átnyúló nagyfokú mobilitását, mivel ugyanazon faj különböző populációinak védettségi helyzete régióként eltérő lehet; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy segítsék elő a határokon átnyúló együttműködést, és hangsúlyozza, hogy a megfigyelést a módszerek harmonizációja révén kell összehangolni, figyelembe véve adott esetben a transznacionális populációkat és a (bio)geográfiai régiókat; felhívja a Bizottságot, hogy különítsen el forrásokat a nagyragadozók eloszlási és állománysűrűségi térképeinek naprakésszé tételét célzó, biológiai sokféleséggel kapcsolatos vizsgálatokra, például a Horizont Európa keretében; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tagállamok minden egyes nagyragadozó fajra és a biológiai sokféleségből származó kapcsolódó előnyökre olyan megfelelő megfigyelési módszereket alkalmazzanak, amelyek lehetővé teszik jó minőségű, összehasonlítható és szabványosított adatok gyűjtését a populációszintek hatékony értékelése érdekében;

3. elismeri, hogy a nagyragadozók támadásai Európa-szerte egyre gyakoribbak, és elismeri ezeknek az állattenyésztőkre gyakorolt negatív hatásait; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a tagállamok a nagyragadozók támadásai által okozott károkról is információkat gyűjtsenek és jelentést tegyenek; hangsúlyozza, hogy az állattenyésztőket érintő károk előfordulási tendenciáinak megfelelő megfigyelése a sikeres politikák alapfeltétele, ugyanakkor a tagállamok különböző módszereket alkalmaznak a felmérésre és a megfigyelésre; hangsúlyozza az egységesített jelentéstételi formátumok fontosságát, és kiemeli, hogy ennek a kárenyhítési programok hatékonyságának nyomon követésére is vonatkozni kell, beleértve a kártérítést és a megelőzést; kéri, hogy a megfigyelés eredményeit és az alkalmazott módszertant időben és átlátható módon tegyék hozzáférhetővé a nyilvánosság számára; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak kellene koordinálnia az adatgyűjtést és elvégeznie az elemzést;
4. hangsúlyozza, hogy fontos javítani a vadon élő állatok egészségének felügyeletét, különös tekintettel a kutya és a farkas fajkeveredése esetében, amelyet proaktív módon, korai szakaszban kell felismerni; szabványosított politikát szorgalmaz a hibridek azonosítására és átlátható megközelítésre, beleértve a farkas DNS-mintáknak a kutatóintézetek közötti általános, határokon átnyúló cseréjét is;
5. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák az együttélési konfliktusokkal szembesülő régiókat, annak tisztázása érdekében, hogy hogyan használhatják ki az élőhelyvédelmi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján már meglévő rugalmasságot; tudomásul veszi a Bizottság 2021. október 12-én közzétett, a közösségi jelentőségű állatfajok élőhelyvédelmi irányelv szerinti szigorú védelméről szóló frissített útmutatóját<sup>9</sup>; hangsúlyozza, hogy a Bizottság felelőssége a meglévő iránymutatások pontosítása és adott esetben az útmutató naprakészen tartása, beleértve a 12. és 16. cikk értelmezését is, és arra ösztönzi a tagállamokat, hogy jobban használják

<sup>9</sup> „Útmutató dokumentum a közösségi jelentőségű állatfajoknak az élőhelyvédelmi irányelv szerinti szigorú védelméről” című, 2021. október 12-i bizottsági közlemény (C(2021)7301).

ki a meglévő iránymutatásokat, és hatékonyan lépjenek fel a nagyragadozók által okozott károk megelőzése, enyhítése és azok megtérítése érdekében, figyelembe véve a határokon átnyúló populációkat, valamint hogy hatékony jogi és intézményi keretet hozzanak létre a gazdák és tenyésztők támogatására, hogy lehetővé tegyék ezt az együttélést;

6. emlékeztet arra, hogy az élőhelyvédelmi irányelvvel és a Berni Egyezményvel összhangban csak eseti alapon szabad alkalmazni eltéréseket, miután minden más alternatív megoldás kudarcot vallott; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a nagyragadozók ellenőrzésére vonatkozó eltérések alkalmazása a legvégső megoldás legyen, és egyértelműen elkülönüljön a vadászati tevékenységtől;
7. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szervezzenek lehetőségeket a különböző érdekelt felek, köztük a vidéki szereplők számára a nagyragadozók hatásaival kapcsolatos vitákra; sürgeti őket, hogy nyújtsanak tájékoztatást a gyakorlati megoldásokról és az állatállomány elleni támadásokat megelőző intézkedések finanszírozási lehetőségeiről, és folytassanak egyértelmű figyelemfelkeltő kampányt; hangsúlyozza a nagyragadozókkal való együttéléssel foglalkozó uniós, nemzeti és helyi szintű érdekelt felek platformjainak – például az emberek és a nagyragadozók együttélésével foglalkozó uniós platform – továbbfejlesztését, a párbeszéd előmozdítását, a tapasztalatszerést, valamint az emberek és a védett fajok közötti konfliktusok kezelésében folytatott együttműködést; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamok közötti összehangolt megközelítések kidolgozását;
8. felhívja a Bizottságot, hogy készítse jelentést a nagyragadozók európai jelenlétének az állattenyésztés életképességére, a biológiai sokféleségre, a vidéki közösségekre és a vidéki turizmusra gyakorolt hatásáról, beleértve a generációk megújulását a mezőgazdaságban, az állattenyésztés életképességére hatást gyakorló társadalmi-gazdasági tényezőkkel összefüggésben; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy értékeljék a nagyragadozók támadásainak az állatjólétre gyakorolt lehetséges hatását, továbbá a mezőgazdasági termelők jólétére, jövedelmére gyakorolt hatást, a magasabb munka- és anyagköltségeket, figyelembe véve azt is, hogy végrehajtottak-e megelőző intézkedéseket, és azok mennyire voltak hatékonyak;
9. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki megbízható és átfogó értékelést a nagyragadozók minden egyes fajtát és élőhelyét érintő valamennyi releváns fenyegetésről és nyomásról európai szinten és az egyes tagállamokban, akár természetes okokról, akár emberi eredetű tényezőkről van szó; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy az élőhely-szétaprózódás elkerülése érdekében térképezzék fel a nagyragadozók populációinak kiemelt összeköttetési területeit is, és azonosítsák a legfontosabb ökológiai folyosókat, terjedési akadályokat, a magas mortalitású útszakaszokat és egyéb fontos tájképi elemeket, amelyek a nagyragadozók eloszlásának szétaprózódottságához kapcsolódnak;
10. hangsúlyozza, hogy a hegyvidéki területeken, köztük az alpesi régióban működő állattenyésztő gazdaságok különösen ki vannak téve a nagyragadozók egyre gyakoribb támadásainak; emlékeztet arra, hogy e régiókbeli állattartó gazdaságok kisméretűek, és



magas többletköltségekkel járnak, és védeni kell őket és ösztönözni kell a működésüket, mert hozzájárulhatnak a hegyvidéki tájak védelméhez és a biológiai sokféleség megőrzéséhez a zord területeken; rámutat arra, hogy az olyan területek, mint a fajgazdag Nardus-gyepek szilikátos alapkőzetű hegyvidéki területeken, valamint a havasi és alhavasi mézskedvelő gyepek különösen érdemesek az élőhelyvédelmi irányelv értelmében történő megőrzésre; megjegyzi, hogy ezeket az élőhelyeket a vadon élő ragadozók jelenléte mellett hozták létre, és rámutat arra, hogy e területek megőrzése szempontjából kulcsfontosságú tényező a külterjes legeltetés, például szarvasmarhák és lovak, vagy juhászok által felügyelt nyájak révén; felhívja a Bizottságot, hogy konkrét megoldásokkal védje és őrizze meg az olyan hagyományosan felügyelt gyakorlatokat, mint a legeltető állattartás, a mezőgazdasági legeltetés modellje, az UNESCO által elismert vándorlegeltetés gyakorlata és a legeltető gazdálkodók életmódja; elismeri, hogy e gyakorlatok némelyikére kiterjedhet az ökörendszerek által finanszírozott lehetséges mezőgazdasági gyakorlatok javasolt listája;

11. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ismerjék el, hogy a jelenleg rendelkezésre álló megelőző intézkedések, többek között a kerítések és a pásztorkutyák, amelyek egyes uniós régiókban sikeresek, további pénzügyi és munkaterheket róhatnak a mezőgazdasági termelőkre, nem mindig részesülnek uniós vagy nemzeti finanszírozásban, és hatékonyságuk és eredményességük a helyi körülményektől függően eltérő mértékű<sup>1011</sup>; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a megelőző intézkedésekhez nyújtott pénzügyi támogatást tanácsadással kell kiegészíteni az intézkedések átfogó és időben történő végrehajtásának biztosítása érdekében; kiemeli, hogy a megelőző intézkedések végrehajtásakor és az eltérések mérlegelésekor figyelembe kell venni a terepviszonyokat, a földrajzi tényezőket, a nagyragadozókkal való együttélés történelmi alakulását, és más meghatározó tényezőket, például a turizmust, amely az érintett területek számára gyakran alapvető fontosságú; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nagyragadozók populációinak növekedése esetén ismerjék el, hogy fontos az élőhelyvédelmi irányelvvel összhangban lévő, tudományos bizonyítékokon alapuló hatásmérséklő stratégiák proaktív kidolgozása és alkalmazása;
12. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tudományosan azonosítsák a támadások és az állatállományt érintő ragadozói tevékenységből eredő károk csökkentésére irányuló, legjobb megvalósítható megelőző intézkedéseket, figyelembe véve a tagállamok regionális és helyi sajátosságait, és támogassák a mezőgazdasági termelőket abban, hogy kérelmezzék ezeket a megelőző intézkedéseket a sikeres megközelítések megsokszorozása és szélesebb körű elterjesztése érdekében; felszólít továbbá arra, hogy hatékonyan építsék be ezeket a tanácsadási és ismeretterjesztési szolgáltatásokba; kéri a nagyragadozókkal való együttélés megvalósítását célzó projektek LIFE programból származó finanszírozásának növelését, ugyanakkor fenntartva a fajok védelmére irányuló finanszírozást; kéri, hogy részesítsék előnyben a nagyragadozókkal való

<sup>10</sup> Cortés, Y. et al., '[A decade of use of damage prevention measures in Spain and Portugal](#)', *Carnivore Damage Prevention News*, 2020.

<sup>11</sup> Oliveira, T., et al.: [The contribution of the LIFE program to mitigating damages caused by large carnivores in Europe](#) [A LIFE program hozzájárulása a nagyragadozók által okozott károk enyhítéséhez Európában], *Global Ecology and Conservation*, 31. kötet, 2021.

együttéléssel kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztását és fejlesztését célzó kisebb projekteket, és felszólítja a Bizottságot, hogy határozzon meg megfelelő követelményeket az EU által – például a LIFE programon keresztül – finanszírozott projektek keretében vizsgált kárenyhítési intézkedések hatékonyságának mérésére és jelentésére, elsőbbséget biztosítva az objektív és kvantitatív értékelési módszereknek;

13. felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki és hajtsanak végre a fajokra vonatkozó átfogó cselekvési terveket vagy megőrzési és/vagy gazdálkodási terveket, amennyiben ilyenek még nem léteznek, figyelembe véve a népsűrűséget, a tájszerkezetet, az állattartást, a védettségi állapotot, és egyéb releváns emberi tevékenységeket, valamint a vadon élő patás állatok populációit;
14. hangsúlyozza, hogy rendszeres megfigyelés alá kell vetni a nagyragadozók populációit a természetvédelmi intézkedések stratégiai tervezése, a konfliktusok csökkentésére irányuló megelőző rendszerek alkalmazása és az összes intézkedés eredményeinek értékelése érdekében; megjegyzi, hogy a megfigyelésnek szilárd módszertanon kell alapulnia, elő kell mozdítania és meg kell könnyítenie a különböző érdekelt felek részvételét, és az eredményekről rendszeresen tájékoztatni kell a társadalmat és az érdekelt felek főbb csoportjait;
15. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nagyragadozók és a fenntartható állattenyésztési gyakorlatok együttélésének biztosítása érdekében határozzanak meg megfelelő és hosszú távú finanszírozási lehetőségeket a megfelelő megelőző intézkedésekre és a mezőgazdasági termelők megfelelő kártalanítására, nemcsak a nagyragadozók támadásai következtében elszenvedett veszteségek és költségek, hanem a végrehajtott enyhítő intézkedések tekintetében is; hangsúlyozza, hogy a kártalanítási rendszereket úgy kell kialakítani, hogy az állattenyésztés és a nagyragadozók jelenléte ne jelentsen veszteséget a mezőgazdasági termelő számára, és fedezniük kell a nagyragadozók által elkövetett támadásokkal kapcsolatos valamennyi közvetlen és közvetett költséget, és azokat a lehető legnagyobb hatékonyság érdekében megelőző intézkedésekkel kell integrálni; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy méltányosan és átfogóan kompenzálják a haszonállatok állományában bekövetkezett, nagyragadozók, köztük hibrid fajok okozta veszteségeket; felhívja a tagállamokat és a régiókat, hogy javítsák a pénzügyi ellentételezéshez való hozzáférést; felhívja a Bizottságot, hogy ismerje el, hogy a nagyragadozók által elkövetett támadások növekvő száma azt jelenti, hogy a házasított állatok védelmére szánt források és a kártérítésre fordított kifizetések is növekednek; sajnálja, hogy tagállamonként eltér az egy támadást követően az állattenyésztőknek fizetett kártérítés mértéke; kéri a Bizottságot, hogy vegye fontolóra mezőgazdasági iránymutatásainak módosítását, hogy könnyebbé váljon a nagyragadozók által okozott károk állami támogatásként történő ellentételezése;
16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak és a Tanácsnak.